



หน่วยที่ 5

คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ





หน่วยที่ 5

คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ



สาระการเรียนรู้

1. คำปฏิญาณของลูกเสือ
การแสดงรหัส
2. ความหมายของคำปฏิญาณ
ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ
ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ
3. กฎของลูกเสือ
4. ความหมายและความสำคัญของกฎ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อศึกษาจบเนื้อหาแล้ว ลูกเสือสามารถ

1. บอกหรืออธิบายความหมายของคำปฏิญาณได้
2. แสดงรหัสและทบทวนคำปฏิญาณได้ถูกต้อง
3. ปฏิบัติตนตามระเบียบปฏิบัติของลูกเสือได้ถูกต้อง
4. เป็นผู้สุภาพเรียบร้อย
5. เป็นผู้มีระเบียบวินัย และรับผิดชอบ

1. คำปฏิญาณของลูกเสือ

ปฏิญาณ หมายถึง “การให้คำมั่นโดยสุจริต” ดังนั้น คำปฏิญาณ จึงเป็นคำมั่นสัญญา (promise) ที่ลูกเสือให้ไว้กับองค์ประชุมของคณะลูกเสือแห่งชาติ ผู้บังคับบัญชา บุคคลอื่น ๆ และตนเอง ว่าจะทำอะไรหรือจะเป็นอย่างไร ผู้ที่จะกล่าวคำปฏิญาณแล้วมีคนยอมรับเชื่อถือ และมั่นใจในสิ่งที่ให้ไว้ จะต้องเป็นคนที่บุคคลอื่นยอมรับนับถือว่าเป็นคนดี เป็นคนมีเกียรติเชื่อถือได้ พูดคำไหนเป็นคำนั้น ดังนั้นลูกเสือจึงต้องกระทำตนให้เป็นคนมีเกียรติ เชื่อถือได้ และปฏิบัติตามคำปฏิญาณที่ให้ไว้

คำปฏิญาณของลูกเสือ เป็นคำมั่นสัญญาที่เกิดจากตัวและหัวใจของลูกเสือเอง จะไม่มีการห้ามหรือข้อบังคับกำหนดไว้ว่าให้ทำหรือไม่ทำ คือไม่มีคำว่า “อย่า” หรือ “ต้อง” อยู่หน้าข้อความหรือคำปฏิญาณทั้ง 3 ข้อนั้น ดังนั้น การที่ลูกเสือจะแสดงออกตามคำปฏิญาณ จึงเป็นการแสดงออกที่เกิดจากจิตสำนึกและความสมัครใจของลูกเสือเอง

คำปฏิญาณของลูกเสือ ไม่ว่าจะเป็นลูกเสือประเภทใด เมื่อกล่าวออกไปแล้ว จะต้องนำแนวทางดังกล่าวไปปฏิบัติหรือยึดถือเป็นเรื่องสำคัญ คำปฏิญาณดังกล่าวจึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเป็นการให้คำมั่นสัญญาว่าจะทำตนเป็นคนดี สังคมใดหากทุกคนเป็นคนดี หรือมีแต่คนดีอยู่ในสังคม สังคมนั้น ๆ ก็จะมีแต่ความสุข มีความมั่งคั่ง และมั่นคง นอกจากนี้แล้วคำปฏิญาณยังเป็นหลักสากลของขบวนการลูกเสือทั่วโลก ที่ต้องนำไปยึดถือ เพื่อฝึกให้ลูกเสือยึดถือเป็นคำมั่น เกิดจิตสำนึกที่ดีและทำตนเป็นคนดี

ในการกล่าวคำปฏิญาณตนของลูกเสือนั้น โดยทั่วไปมักจะทำเป็นพิธีการหรือในพิธีการที่สำคัญ มีผู้คนเป็นสักขีพยานรับรู้ในการกล่าวคำปฏิญาณนั้น เช่น ในการทำพิธีประจำกองของเตรียมลูกเสือวิสามัญ ไปเป็นลูกเสือวิสามัญ พิธีสวนสนามในวันสำคัญของลูกเสือ พิธีชุมนุมลูกเสือ เป็นต้น

ในการกล่าวคำปฏิญาณตนของลูกเสือนั้น ต้องมีการแสดงรหัสของลูกเสือด้วย รหัสของลูกเสือ เป็นเครื่องหมายเฉพาะในวงการลูกเสือ เพื่อให้ลูกเสือรู้และเข้าใจว่า “เราเป็นพวกเดียวกัน” มีความรับผิดชอบและหน้าที่ภาระงานเหมือนกัน การแสดงรหัสทำได้โดย ลูกเสืออยู่ในท่าตรงมือซ้ายแตะขอบกางเกงหรือกระโปรง มือขวา ยกข้อศอกงอขึ้นชิดลำตัว หันฝ่ามือข้างหน้าสูงเสมอไหล่ ใช้นิ้วหัวแม่มือกับนิ้วก้อยรวบจนติดกัน นิ้วหัวแม่มือกดทับนิ้วก้อย อีกสามนิ้วที่เหลือซึ่งหมายถึงคำปฏิญาณของลูกเสือทั้ง 3 ข้อเหยียดขึ้นไปตรง ๆ และติดกัน จากนั้นจึงกล่าวคำปฏิญาณพร้อม ๆ กันว่า

ด้วยเกียรติของข้า ข้าฯ สัญญาว่า

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ



ภาพที่ 5.1 มือที่แสดงรหัสของลูกเสือ

ในการกล่าวคำปฏิญาณตนของลูกเสืออื่น ๆ ทั่วไปที่เป็นสากลจะใช้คำว่า

“ On my honor I promise to do my best:
To render service to my country.
To help other people at all times.
To obey the Scout law.”

เมื่อลูกเสือกล่าวคำปฏิญาณตนเรียบร้อยแล้วให้ลดมือลงอยู่ในท่าตรง พัก หรือตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

หากการแสดงรหัสของลูกเสือนั้นมีอาวุธ (ไม้ง่าม) อยู่ด้วย ให้ยกมาไว้ระหว่างเท้าทั้งสอง ฝาก (พาด) ไว้ที่แขนซ้ายซึ่งแนบชิดลำตัว งอข้อศอกให้แขนจากข้อศอกถึงปลายนิ้วตั้งฉากกับลำตัวและขนานกับพื้น แขนมือออกห่างฝ่ามือขึ้นข้างบน มือขวาแสดงรหัส แล้วกล่าวคำปฏิญาณ จบแล้วจึงลดมือลง นำอาวุธกลับที่เดิมแล้วอยู่ในท่าตรง พัก หรือตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา



ภาพที่ 5.2 การแสดงรหัสของลูกเสือเมื่อไม่มีอาวุธ



ภาพที่ 5.3 การแสดงรหัสของลูกเสือเมื่อมีอาวุธ

โอกาสแสดงรหัส

1. เมื่อลูกเสือกล่าวคำปฏิญาณ ในงานพิธีที่ต้องมีการปฏิญาณตน แสดงถึงความตั้งใจจริงในอันที่จะประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีและช่วยเหลือสังคม เช่น การเปิดกอง การประจำกอง วันสถาปนาลูกเสือ งานชุมนุมลูกเสือ เป็นต้น
2. เมื่อพบกับลูกเสือในประเทศหรือต่างประเทศ เป็นการรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน

2. ความหมายของคำปฏิญาณ

“ด้วยเกียรติของข้า ข้าสัญญาว่า” หมายถึง ลูกเสือต้องสำนึกอยู่ตลอดเวลาว่าตนเองมีเกียรติ ซึ่งคนภายนอกยอมรับและเชื่อถือได้ ดังนั้นในการกระทำสิ่งใดก็ตามที่ได้สัญญาไว้ ถึงแม้ว่าจะมีอุปสรรคหรือสิ่งขัดขวางหรือก่อให้เกิดอุปสรรคในการกระทำ ก็จะต้องยอมรับและปฏิบัติตามคำปฏิญาณที่ให้ไว้

ข้อ 1 ข้าฯ จะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

คำว่า จงรักภักดี หมายความว่า มีความเคารพ ยกย่องและเทิดทูนไว้ด้วยความสุจริต ไม่เอาใจออกห่างตลอดจนต้องปกป้องดูแล ไม่ให้ใครมาทำลาย ดังนั้นลูกเสือต้องปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาในข้อที่ 1 โดยตระหนักว่า

“ชาติ” หมายถึง ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในทางวัฒนธรรม และมีความผูกพันกันในทางสายโลหิต เผ่าพันธุ์ ภาษา ศาสนา วัฒนธรรม ตลอดจนมีประสบการณ์ทางประวัติศาสตร์ร่วมกัน หรือมีวิวัฒนาการทางการเมืองการปกครองร่วมกัน ลูกเสือจึงมีหน้าที่ดูแล พิทักษ์รักษาชาติด้วยการปฏิบัติตนดังนี้

1. เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว เคารพเชื่อฟังบิดามารดา ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน
2. เป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน ประพฤติตนเป็นคนดี เชื่อฟังคำสั่งสอนอบรมของครูอาจารย์
3. เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน รักษาสุขภาพและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน
4. เป็นสมาชิกที่ดีของประเทศชาติ เข้ารับการศึกษาตามกฎหมาย ประกอบอาชีพสุจริต ขยันขันแข็งในการทำงาน ประหยัดและอดออม

“ศาสนา” เป็นหลักธรรมคำสอนที่บัญญัติขึ้นมา ให้คนรู้ผิดชอบชั่วดี ละเว้นการทำชั่ว หมั่นทำความดี ประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ ดังนั้น ลูกเสือต้องเคารพและปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา ได้แก่

1. ปฏิบัติกิจทางศาสนา ตามจารีตประเพณีที่ตนนับถือด้วยใจบริสุทธิ์
2. ปฏิบัติและประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ ไม่กระทำความผิดหรือแสดงอาการลบหลู่ศาสนา ไม่ว่าศาสนาใด ๆ
3. เคารพสักการะ เชื่อฟังปฏิบัติตามคำสั่งสอนและสิ่งสำคัญทางศาสนา

“พระมหากษัตริย์” ทรงเป็นประมุขของชาติ ผู้ทรงทำนุบำรุงศาสนา และดูแลทุกข์สุขของประชาชนทุกหมู่เหล่า เป็นประมุขและเป็นบรมราชูปถัมภ์คณะลูกเสือแห่งชาติ ทรงเป็นจอมทัพและเป็นมิ่งขวัญของคนไทยทั้งชาติ ดังนั้นลูกเสือจึงมีหน้าที่ปฏิบัติต่อองค์พระมหากษัตริย์ ดังนี้

1. ต้องแสดงความเคารพสักการะต่อองค์พระมหากษัตริย์ ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ ไม่แสดงกิริยา วาจาอันเป็นการลบหลู่ดูหมิ่น
2. เลื่อมใสและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
3. สนับสนุนและเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าฯ จะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

หมายความว่า ลูกเสือเป็นผู้มีจิตใจกล้าหาญ โอบอ้อมอารี มีความเมตตากรุณาต่อสัตว์ ต่อเพื่อนฝูง และต่อผู้คนรอบด้าน ดังนั้นเมื่อเห็นผู้อื่นมีความเดือดร้อน หรือตกทุกข์ได้ยาก จะทำการช่วยเหลือทันทีด้วยความเต็มใจ และไม่หวังผลตอบแทน ยอมเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อความสุขของคนอื่น โดยเฉพาะกับผู้ที่อ่อนแอกว่าหรือผู้ที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ โดยเฉพาะเด็ก สตรี คนชราและผู้พิการทางร่างกาย ประพฤติตนเป็นสุภาพชน และเป็นตัวอย่างให้กับบุคคลอื่น



ภาพที่ 5.4 การช่วยเหลือผู้อื่นสามารถทำได้ทุกที่ ทุกเวลา



ภาพที่ 5.4 การช่วยเหลือผู้อื่นสามารถทำได้ทุกที่ ทุกเวลา

ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

หมายความว่า ลูกเสือนำข้อบังคับที่ตราขึ้นมาเป็นหลักในการปฏิบัติ ซึ่งได้รับการยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องและดีงาม ทำให้คนเป็นคนดี ดังนั้นลูกเสือจะต้องปฏิบัติตามกฎของลูกเสือทั้ง 10 ข้ออย่างเคร่งครัด อย่างเสมอต้นเสมอปลายและไม่หลีกเลี่ยง ไม่ว่าจะเป็นการกระทำที่มีผู้รู้เห็นหรือไม่มีผู้รู้เห็นทั้งต่อหน้าและลับหลัง

กฎของลูกเสือ 10 ข้อ มีใจความดังนี้

ข้อ 1 ลูกเสือนำเกียรติเชื่อถือได้

ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเชื่อตรงต่อผู้มีพระคุณ

ข้อ 3 ลูกเสือนำหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น

ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคนและเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก

ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย

ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์

ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดา และผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ

ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริงและไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มัธยัสถ์

ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ